

II

(EY:n ja Euratomin perustamissopimuksia soveltamalla annetut säädökset, joiden julkaiseminen ei ole pakollista)

PÄÄTÖKSET

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 25 päivänä helmikuuta 2009,

tukijärjestelmästä C 2/08 (ex N 572/07) Irlannin suunnitteleman meriliikenteen alan tonnistoverojärjestelmän muuttamiseksi

(tiedoksiannettu numerolla K(2009) 688)

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2009/626/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

on mainitun artiklan mukaisesti kehottanut asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa ⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

- (1) Irlannin viranomaiset ilmoittivat komissiolle 3 päivänä lokakuuta 2007 ja 19 päivänä marraskuuta 2007 päivätyillä sähköisillä kirjeillä muutoksesta voimassa olevaan tonnistoverojärjestelmään N 504/02, jonka komissio alun perin hyväksyi 11 päivänä joulukuuta 2002 ⁽²⁾.
- (2) Komissio ilmoitti Irlannille 16 päivänä tammikuuta 2008 päivätyllä kirjeellä ⁽³⁾ päätöksestään aloittaa tämän järjestelmän muutoksen osalta EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely.

- (3) Päätös julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä ⁽⁴⁾ 14 päivänä toukokuuta 2008. Irlanti toimitti huomautuksensa 29 päivänä helmikuuta 2008. Komissio ei ole saanut huomautuksia muilta asianomaisilta.

2. TOIMENPITEEN YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS

2.1 Vuonna 2002 hyväksytyyn tonnistoveron keskeiset säännökset

- (4) Vuonna 2002 käyttöön otettu Irlannin tonnistovero on meriliikennettä harjoittaviin varustamoyhtiöihin sovellettava verojärjestelmä. Tietyt edellytykset täyttävät yhtiöt voivat valita, verotetaanko niiden toimintaa alusten nettotonniston vai todellisen voiton perusteella. Hyväksymisedellytykset täyttävien yhtiöiden on valittava järjestelmä kolmen vuoden kuluessa siitä, kun järjestelmää koskeva lainsäädäntö on tullut voimaan. Tonnistoveron valinneiden yhtiöiden on pysyttävä kyseisen verotusjärjestelmän piirissä kymmenen vuotta (tonnistoverokausi).

Jos useampia hyväksymisedellytykset täyttäviä irlantilaisia yhtiöitä kuuluu samaan konserniin, niiden on kaikkien valittava tonnistoverotus. Muuta kuin tonnistoverotuksen piiriin kuuluvaa liiketoimintaa verotetaan tavanomaisten yritysverotusta koskevien säännösten mukaisesti.

⁽¹⁾ EUVL C 117, 14.5.2008, s. 32.

⁽²⁾ Päätös K(2002) 4371 lopullinen.

⁽³⁾ SG(2008)D/200091.

⁽⁴⁾ EUVL C 117, 14.5.2008, s. 32.

Tonnistoverojärjestelmässä tonnistoverotettavilta varustamoyhtiöiltä perittävän veron määrä määritetään niiden tonnistoverotettavan aluskannan nettovetoisuuden perusteella. Kunkin tonnistoverovelvollisen aluksen osalta määritetään tonnistoverotettavaan toimintaan liittyvä verotettava voitto kiinteänä summana, joka lasketaan seuraavasti aluksen nettovetoisuuden mukaan 100:aa nettotonnia kohti vuorokaudessa riippumatta siitä, onko alus kunakin vuorokautena käytössä:

1 000 nettotonniin asti	1,00 euroa	100:aa nettotonnia kohti
1 001–10 000 nettotonnia	0,75 euroa	100:aa nettotonnia kohti
10 001–25 000 nettotonnia	0,50 euroa	100:aa nettotonnia kohti
yli 25 000 nettotonnia	0,25 euroa	100:aa nettotonnia kohti

Tällä tavoin määritettyihin voittoihin sovelletaan sitten normaalia 12,5 prosentin suuruista irlantilaisista yhtiöveroa.⁽⁵⁾

2.2 Vuonna 2002 hyväksytyin tonnistoverojärjestelmän rajoitus liittyen määräaikaiseen vuokralle ottamiseen miehistöineen

- (5) Yhtenä edellytyksenä vuonna 2002 käyttöön otetun tonnistoverojärjestelmän soveltamiselle on, että yhtiön itse omistamien tonnistoverotettavien alusten osuus vetoisuutena laskien on vähintään 25 prosenttia sen kaikkien tonnistoverotettavien alusten vetoisuudesta. Jotta yhtiö voi päästä tonnistoverojärjestelmään ja pysyä siinä, se ei saisi ottaa vuokralle miehistöineen (edes määräaikaisesti) yli 75:tä prosenttia käyttämästään tonnistoverotettavasta nettovetoisuudesta. Kun kyseessä on konserni, miehistöineen vuokralle otetun tonnistoverotettavan nettovetoisuuden yhteenlaskettu enimmäisosuus on 75 prosenttia konsernin kaikkien tonnistoverotettavien yhtiöiden kaikkien tonnistoverotettavien alusten nettovetoisuudesta. 'Aluksen vuokralle ottamisella miehistöineen' tarkoitetaan sen vuokralle ottamista vuokranantajan tarjoamine miehistöineen, kun taas pelkän aluksen vuokraamisella tarkoitetaan sitä, että vuokralleottaja asettaa alukseen miehistön.⁽⁶⁾

2.3 Ilmoitetut muutokset

2.3.1 Määräaikaista aluksen vuokralle ottamista miehistöineen koskevan rajoituksen poistaminen

- (6) Irlannin viranomaiset aikovat nyt poistaa rajoituksen, joka koskee määräaikaista aluksen vuokralle ottamista miehistöineen. Siten Irlannin viranomaisten ilmoituksen mukaisesti yhtiö tai konserni voisi valita tonnistoverotuksen omistamatta yhtäkään alusta. Irlannin viranomaisten mukaan kyseisen rajoituksen poistaminen on tarpeen useasta syystä:

- a) sellaisten Irlantiin sijoittautuneiden varustamoiden aseman turvaamiseksi, jotka täyttävät kaikki muut vaatimukset, mutta eivät voi valita tonnistoveroa liiallisen määräaikaisen vuokralle ottamisen vuoksi;
- b) jotta voitaisiin antaa yrityksille, joihin sovelletaan Irlannin tonnistoveroa (jäljempänä 'Irlannin tonnistoverovelvolliset yritykset') ja jotka harjoittavat tonnistoverotettavaa toimintaa, lisää joustavuutta markkinaolosuhteiden hyödyntämiseen sellaisissa tilanteissa, joissa ne muutoin rikkoisivat tonnistoveron ehtoja vastaan;
- c) pariteetin saavuttamiseksi toisten jäsenvaltioiden kanssa määräaikaisesti vuokralle otettuja aluksia koskevien ehtojen suhteen;
- d) maissa tapahtuvan alusten hallintotoiminnan laajentamiseksi;
- e) sen välttämiseksi, että yritystoimintoja siirtyy tonnistoverovelvollisilta yrityksiltä sellaisille yrityksille, joihin ei sovelleta tonnistoveroa ja lopulta kolmansien maiden laivaliikenteen harjoittajille, tai että yritystoimintoja poistetaan Irlannin tonnistoverojärjestelmän piiristä, koska ne ylittävät enimmäisrajan.

2.3.2 Kesto

- (7) Ilmoitettua muutosta tonnistoveroa koskevaan lainsäädäntöön sovelletaan vasta komission hyväksynnän jälkeen, mutta se tulee taannehtivasti voimaan tammikuusta 2006 alkaen, jolloin muutos tehtiin kansalliseen lainsäädäntöön.
- (8) Muutos ei vaikuta tonnistoverojärjestelmän kesto: nykyisen tonnistoverojärjestelmän kesto on rajoitettu kymmenen vuoteen ja se päättyy 31 päivänä joulukuuta 2012. Hyväksymisedellytykset täyttävällä yhtiöllä on yleensä vain 36 kuukautta aikaa päättää liittyvänsä tonnistoverojärjestelmään siitä lähtien, kun yhtiöstä tulee tonnistoverotettava yhtiö eli yhtiö, joka on irlantilaisen yhtiöveron alainen, käyttää tonnistoverotettavia aluksia ja harjoittaa tonnistoverotettavien alusten strategista ja kaupallista johtamista Irlannissa.

2.3.3 Tuensaaajat

- (9) Muutosta sovelletaan kaikkiin yhtiöihin, jotka ovat tällä hetkellä sellaisessa asemassa, että niiden on mahdollista hyötyä tonnistoverojärjestelmästä, ja niihin hyväksymisedellytykset täyttäviin yhtiöihin tai konserneihin,
- a) jotka ovat Irlannin yhtiöveron alaisia;
- b) joiden tuotot syntyvät tonnistoverotettavien alusten tonnistoverotettavasta toiminnasta ja jotka valitsevat tonnistoverojärjestelmän; ja
- c) joiden tonnistoverotettavan laivaustoiminnan strateginen ja kaupallinen johtaminen tapahtuu Irlannin alueella.

⁽⁵⁾ Päätös K(2002) 4371 lopullinen, 3–6 kohdat.

⁽⁶⁾ Päätös K(2002) 4371 lopullinen, 26 kohta.

2.3.4 Talousarvio

- (10) Irlannin viranomaiset arvioivat, että taannehtivasti 1 päivästä tammikuuta 2006 alkaen sovellettavan määräaikaisen vuokralle ottamisen rajoituksen poistamisesta aiheutuvat ensimmäisen vuoden kustannukset ovat menneestä markkinoiden noususuhdanteesta johtuen noin 5,88 miljoonaa euroa. On oletettavissa että keskikauden (2007–2009) kustannukset laskevat tuoton laskiessa tyyppisemmille markkinatasoille ja ovat tuolloin noin 1,38 miljoonaa euroa.

2.4 Syyt muodollisen tutkintamenettelyn aloittamiseen

- (11) Päätöksessään EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun menettelyn käynnistämisestä komissio ilmaisi epäilyksensä siitä, että Irlannin viranomaisten ilmoittamat muutokset saattaisivat olla meriliikenteen valtiontuella annettujen yhteisön suuntaviivojen (7) vastaisia (Yhteisön suuntaviivat meriliikenteen valtiontuella, jäljempänä 'suuntaviivat'). Erityisesti komissio ilmaisi epäilyksensä siitä, onko Irlannin soveltuva yksipuolisesti kumota tonnistoverojärjestelmänsä piiriin kuuluvien määräaikaisesti miehistöineen vuokralle otettujen alusten enimmäisrajoitus. Komissio huomautti, että kyseisen rajoituksen täydellinen poistaminen saattaisi aiheuttaa verotukseen perustuvaa kilpailua enemmän ja vähemmän houkuttelevien tonnistoverojärjestelmien välillä yhteisön sisällä. Ottaen huomioon, että suuntaviivoissa velvoitetaan huomioimaan verotukseen perustuva kilpailu (8), Irlannin viranomaisten ehdottamat muutokset liittyen alusten määräaikaista vuokralle ottamista miehistöineen koskevan rajoituksen täydelliseen poistamiseen saattavat olla ristiriidassa perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettun "yhteisen edun" kanssa, johon tonnistoveron hyväksyminen perustuu.
- (12) Lisäksi komissio ilmaisi epäilyksiä suunnitellun toimenpiteen mahdollisia taannehtivia vaikutuksia kohtaan. Taannehtivat vaikutukset saattavat tulla kyseeseen, jos ilmoitetun muutoksen mukainen tuki myönnetään taannehtivasti 1 päivästä tammikuuta 2006 alkaen.

2.5 Irlannin viranomaisten huomautukset

- (13) 29 päivänä helmikuuta 2008 päivätyssä kirjeessä Irlannin viranomaiset ilmaisivat seuraavat näkökohdat:
- a) markkinaolosuhteet, joihin vedoten Irlannin viranomaiset hakevat alusten määräaikaisen vuokralle ottamisen rajoituksen poistamista, eivät vaikuta ainoastaan irlantilaisiin varustamoihin, vaan myös yhteisön ja kolmansien maiden varustamoihin. Erityisesti pyydetään ottamaan huomioon, että irtotavaran kysyntä on lisääntynyt voimakkaasti vuodesta 2002;

- b) määräaikainen alusten vuokralle ottaminen miehistöineen antaa joustovaraa varustamoille, jotka pyrkivät täyttämään irtotavaran vienti- ja tuontiyhtiöiden kanssa solmittavat irtotavaroihin liittyvät sopimukset;
- c) samanlaista kehitystä on tapahtunut muissakin jäsenvaltioissa (esimerkiksi Tanskassa).

3. ARVIOINTI

3.1 Tuen olemassaolo

- (14) Komissio katsoo, ettei ilmoitettu muutos muuta Irlannin vuonna 2002 päätöksellä N 504/02 (9) hyväksytyt tonnistoveron määrittelyä valtiontueksi.
- (15) Määräaikaisesti miehistöineen vuokralle otettujen alusten osuutta koskevan rajoituksen poistamisen jälkeenkin Irlannin viranomaiset edelleen myöntävät etua valtion varoista ja suosivat näin tiettyjä yrityksiä, koska toimenpide koskee meriliikennealaa. Tällainen etu uhkaa vääristää kilpailua ja voisi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, koska tämänkaltaista merenkulkua harjoitetaan pääasiassa kansainvälisessä toimintaympäristössä. Näistä syistä johtuen ilmoitettu muutos vuonna 2002 hyväksytyyn Irlannin tonnistoverojärjestelmään ei vaikuta sen määrittelyyn valtiontueksi perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

3.2 Arvioinnissa käytettävä oikeusperusta

- (16) Yhteisön suuntaviivat meriliikenteen valtiontuella muodostavat ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuuden arvioinnissa käytettävän oikeusperustan.

3.3 Toimenpiteen soveltuvuus yhteismarkkinoille

- (17) Suuntaviivoissa todetaan seuraavaa: "Yhteisessä merenkulupolitiikassa valtiontuen tavoitteena on edistää yhteisön laivastojen kilpailukykyä maailman laivaliikennemarkkinoilla. Näin ollen verohelpotusjärjestelyissä on yleensä edellytettävä yhteyttä yhteisön lippuun. Tukia voidaan kuitenkin poikkeuksellisesti hyväksyä myös, jos ne koskevat jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen varustamon koko yritysverotuksen alaista laivastoa ja jos voidaan osoittaa, että kaikkien kyseisten alusten strateginen ja kaupallinen johtaminen tapahtuu käytännössä jäsenvaltion alueelta ja että kyseinen toiminta edistää taloudellista toimintaa ja työllisyyttä yhteisössä merkittävästi." (10)

(7) EUVL C 13, 17.1.2004, s. 3.

(8) Suuntaviivojen 3.1 kohta: Varustamoiden verotuskohtelu.

(9) Katso tämän päätöksen alaviite 2.

(10) Suuntaviivojen 3.1 kohdan seitsemäs alakohta.

- (18) Suuntaviivoissa ei mainita mitään rajoitusta määräaikaisesti miehistöineen vuokralle otettujen alusten sisällyttämisestä tonnistoverojärjestelmiin. Aiemmissä päätöksissään komissio on hyväksynyt tukiohjelmia, joiden piiriin kuuluvien yhtiöiden omistamien alusten vetoisuuden (tai ilman miehistöä vuokralle otettujen alusten vetoisuuden) ja määräaikaisesti tai matkakohtaisesti miehistöineen vuokralle otettujen alusten vetoisuuden suhde on korkeintaan 3:1⁽¹¹⁾, 4:1⁽¹²⁾ tai 10:1⁽¹³⁾.
- (19) Tämän suhteen avulla pyritään siihen, ettei tonnistoverovollisista yhtiöistä tule lopulta meriliikenteen alalla toimivia sijoitusyhtiöitä, joilla ei ole minkäänlaista vastuuta käyttämiensä alusten miehistön hallinnosta ja teknisestä hallinnosta. Jos tonnistoverovolliset yritykset käyttäisivät ainoastaan määräaikaisesti tai matkakohtaisesti miehistöineen vuokralle otettuja aluksia, ne menettäisivät miehistön hallintoon ja tekniseen hallintoon liittyvää osaamistaan, mikä olisi ristiriidassa suuntaviivojen 2.2 kohdan ensimmäisen alakohdan neljännessä luetelmakohdassa mainitun tavoitteen kanssa, jonka mukaan suuntaviivojen avulla pyritään ”säilyttämään ja kehittämään merenkulkualan osaamista”.
- (20) Voidaan myös todeta, että suhdeluvun avulla on pyritty toiseen suuntaviivojen tavoitteeseen helpottamalla kansallisten viranomaisten tehtävää valvoa, että tonnistoverotetaviin aluksiin liittyvät, maissa suoritettavat tehtävät suoritetaan yhteisön/ETA:n alueella. On nimittäin todennäköistä, että tonnistoverovolliset varustamot hoitavat miehistön hallinnon itse, jos ne liikenneivät omistamillaan tai ilman miehistöä vuokralle otetuilla aluksilla. Kun nämä kaksi toimintoa suoritetaan yrityksen sisällä, veroviranomaisten on yksinkertaisempaa tarkastaa, että asianomaisiin aluksiin liittyvät, maissa suoritettavat tehtävät ovat sijoittautuneet yhteisön/ETA:n alueelle. Näin pyritään ”edistämään jäsenvaltioissa sijaitsevan merenkulkulusterin lujittamista” suuntaviivojen 2.2 kohdan ensimmäisen alakohdan kolmannen luetelmakohdan mukaisesti.
- (21) Jos rajoitus poistettaisiin kokonaan, sellaisetkin yritykset, joilla on ainoastaan määräaikaisesti tai matkakohtaisesti miehistöineen vuokralle otettuja aluksia, voisivat hyödyntää tonnistoverojärjestelmän etuja. Tässä yhteydessä komissio katsoo, että ilmoitettu muutos on ristiriidassa edellä olevissa 19 ja 20 kappaleessa mainittujen tavoitteiden kanssa. Komissio katsoo, että miehistöineen vuokralle otettujen ja omistettujen alusten vähimmäissuhde tulee säilyttää ja sen on oltava vähintään 10:1.
- (22) Jos yllä mainitut tavoitteet eivät täyty, komissio katsoo, että miehistöineen vuokralle otettujen alusten avulla tulisi edistää toista suuntaviivojen tavoitetta, nimittäin kannustaa alusten merkitsemistä tai palauttamista jäsenvaltioiden rekistereihin suuntaviivojen 2.2 kohdan ensimmäisen alakohdan toisen luetelmakohdan mukaisesti. Näin ollen komissio voisi pitää yhteistä etua turvattuna, jos asianomainen alus purjehtii yhteisön/ETA:n lipun alla, vaikka alusten miehistön hallinto ja tekninen hallinto eivät molemmat tapahtuisikaan yhteisön tai ETA:n alueella.
- (23) Komissio katsoo yllä olevien tavoitteiden täyttyvän, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:
- miehistöineen vuokralle otettu alus on merkitty yhteisön tai ETA:n alusrekisteriin tai
 - sen miehistön hallinto ja tekninen hallinto tapahtuu yhteisön tai ETA:n alueella.
- (24) Jos nämä ehdot täyttyvät, yllä mainittuja suuntaviivojen tavoitteita noudatetaan.
- (25) Viimeaikaisen oikeuskäytännön⁽¹⁴⁾ mukaisesti muutoksen voidaan hyväksyä tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007 (ilmoituksen päiväys), jotta vältetään sen taannehtiva soveltaminen,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Ilmoitettu muutos tonnistoverojärjestelmään N 504/02, jonka komissio alun perin hyväksyi 11 päivänä joulukuuta 2002, soveltuu yhteismarkkinoille, jos 2 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

Sitä voidaan soveltaa 1 päivästä tammikuuta 2007 alkaen.

2 artikla

Kunkin tonnistoverovollisen yrityksen miehistöineen vuokralle ottamien ja omistamien alusten suhteen on oltava vähintään 10:1.

⁽¹¹⁾ Katso esimerkiksi komission päätös C 20/03, joka on saatavissa seuraavassa internet-osoitteessa: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2003:145:0004:0047:FR:PDF>, ja komission päätös N 572/02, joka on saatavissa virallisella kielellä seuraavassa internet-osoitteessa: http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/transports-2002/n572-02.pdf

⁽¹²⁾ Komission päätös, tehty 12 päivänä maaliskuuta 2002 (valtioneuto N 563/01), saatavissa virallisella kielellä seuraavassa internet-osoitteessa: http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/transports-2001/n563-01.pdf

⁽¹³⁾ Katso vielä julkaisematon komission päätös C 58/08.

⁽¹⁴⁾ Katso 18 päivänä joulukuuta 2008 annettu tuomio asiassa C-384/07 Wienstrom GmbH v. Bundesminister für Wirtschaft und Arbeit, ei vielä julkaistu, ja erityisesti kohta 26. ”Kun tukihanke on säännönmukaisesti ilmoitettu komissiolle eikä sitä ole toteutettu ennen tätä päätöstä, se voidaan toteuttaa päätöksen tekemisestä lähtien, tarvittaessa myös aikaisemman ajanjakson osalta, jonka yhteismarkkinoille soveltuvaksi todettu toimenpide kattaa.”

Jokaisen tonnistoverovelvollisen yrityksen käyttämän miehistöineen vuokralle otetun aluksen on täytettävä vähintään yksi seuraavista ehdoista:

- a) miehistöineen vuokralle otettu alus on merkitty yhteisön tai ETA:n alusrekisteriin;
- b) miehistöineen vuokralle otetun aluksen miehistön hallinto ja tekninen hallinto tapahtuu yhteisön tai ETA:n alueella.

3 artikla

Irlannin on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu Irlannille.

Tehty Brysselissä 25 päivänä helmikuuta 2009.

Komission puolesta

Antonio TAJANI

Varapuheenjohtaja
